

МҰРАТ- ҚАЗАЛЫ

№52
(2327)
Сенбі
19 шілде
2025 жыл

Газет
2003 жылдың
5 қаңтарынан
шығады

Аймақтық
ақпараттық-
танымдық
басылым

ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫНА ТАРАЙТЫН ГАЗЕТ

ҚР ПАРЛАМЕНТІ СЕНАТЫ МЕН МӘЖІЛІСІНІҢ ДЕПУТАТТАРЫ ҚАЗАЛЫ АУДАНЫНА КЕЛДІ

Қазақстан Республикасының Парламенті Сенаты мен Мәжілісінің депутаттары: Наурызбай Байқадамов, Мұрат Ергешбаев, Руслан Рүстемов, «AMANAT» партиясы облыстық филиалының төрағасы Алмасбек Есмаханов ауданға жұмыс сапарымен келіп, аудан әкімі Мейрамбек Шермағанбетпен бірге бірқатар нысандарды аралады.

Халық қалаулылары алдымен Қазалы қаласындағы аумағы 33,5 гектарды құрайтын тұрақты ор-

ман тұқымбағының жұмысымен танысты. Аталған жоба 2023 жылы Дүниежүзілік банктің қаржыландыруымен жүзеге асырыла бастады. Жобаны іске асыруға 414,2 млн теңге бөлінсе, техникалық базаны нығайту мақсатында қосымша 180,1 млн теңгеге арнайы техникалар сатып алынған. Бүгінгі күні тұқымбақта 45 адам тұрақты түрде еңбек етуде. Танысу барысында депутаттар тұрақты орман тұқымбағы жобасының жоғары экологиялық маңызын ерекше атап

өтті. Аталған бастама Мемлекет басшысының орман қорын ұлғайту және экологиялық тұрақтылықты қамтамасыз ету жөніндегі тапсырмаларын іске асыруға бағытталғаны, сонымен қатар, жергілікті тұрғындарды тұрақты жұмыспен қамту арқылы өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуына оң ықпал ететін маңызды қадам екені айтылды.

Депутаттар мұнан кейін құрылысы қайта басталған «Қазалы-Қожабақы - Бозкөл - Кәукей» автомо-

биль жолының 16 шақырымындағы Сырдария өзені арқылы өтетін «Қарлаң» көпірінің құрылысын көрді. Бүгінгі таңда аймақ басшысының қолдауымен көпір құрылысы қайта басталып, жаңа мердігер мекеме тиісті жұмыстарды атқаруда. Халық қалаулылары Сырдария өзенінің арғы бетіндегі тұрғындар үшін бұл көпірдің маңыздылығы жоғары екенін айтып, көпір құрылысының тезірек әрі сапалы аяқталуына жұмыс істеу керектігін, соны-

мен қатар, тиісті қолдау көрсететіндіктерін жеткізді.

Айта кетейік, «Қарлаң» учаскесіндегі Сырдария өзенінен өтетін бұл көпір құрылысы толық аяқталғаннан кейін Жанкент, Бірлік, Қожабақы, Аранды, Бозкөл, Тасөткел, Лақалы, Ажар, Тасарық және Кәукей елді мекендерінде тұратын 12 мыңға жуық халықтың қатынау мүмкіндігі жақсарып, көлік қатынасы айтарлықтай жеңілдей түспек.

**Қазалы ауданы
әкімдігінің баспасөз
қызметі**

ФРАКЦИЯ МҮШЕСІ ЖЕКЕ ҚАБЫЛДАУ ӨТКІЗДІ

Мәжілістегі «AMANAT» партиясы фракциясының мүшесі Мұрат Ергешбаев Қазалы ауданындағы жұмыс сапары аясында партияның аудандық филиалында азаматтарды жеке қабылдау өткізді.

Қабылдау барысында тұрғындар бірқатар мәселелерді көтерді. Мәселен, Бекарыстан би аулының тұрғыны Жаңқожа батыр, Бекарыстан би, Майдакөл және Ү.Түктібаев елді мекендеріне газ құбыры тарту жұмыстары басталғанын атап өтіп, алдағы уақытта ауылылық газ желілерін жүргізу қажеттігін жеткізді. «Ақсуат» ауылының

тұрғыны да елді мекенді табиғи газға қосу мәселесін көтерді.

Сондай-ақ «Қарлаң» учаскесіндегі көпір құрылысының мерзімінде әрі сапалы аяқталуына қатысты өтініштер айтылды.

Депутат әрбір азаматтың ұсыныс-тілегін мұқияттыңдап, көтерілген мәселелердің шешу жолдарын қабылдау барысында жауаптылармен бірге талқылады. Газдандыру жұмыстары қаржылық мүмкіндіктерге байланысты кезең-кезеңімен жүргізілетіні, сондай-ақ инфрақұрылымдық жобалар тұрақты бақылауда болатыны атап өтілді.

ПАРТИЯ МҮШЕЛЕРІНІҢ ҚАТЫСУЫМЕН «ТАЗА БЕЙСЕНБІ» ЭКОЛОГИЯЛЫҚ АКЦИЯСЫ ҰЙЫМДАСТЫРЫЛДЫ

М е м л е к е т басшысының «Таза Қазақстан» жалпыұлттық бастамасын қолдау аясында «AMANAT» партиясымен әр апта сайын ұйымдастырылатын «Таза бейсенбі» экоакциясы бүгін Қазалы ауданында жалғасты.

Кезекті тазалық шарасына партия филиалының Атқраушы хатшысы Нұрғиса Жалғасбаев, аудандық мәслихат депутаты Арғын Орымбаев, «Теміржолшы», «Қазалы Келешек» және «Көлік» бастауыш партия

ұйымдарының мүшелері, сондай-ақ «Жасыл ел» еңбек жасағының жастары қатысты.

Жалпы 30-дан аса адам қатысқан тазалық жұмыстары барысында Әйтеке би кентіндегі А.Елубаев көшесі қамтылды. Аталған көше маңындағы аумақтардағы қоқыстар теріліп, нәтижесінде 1 тоннаға жуық қоқыс арнайы орынға шығарылды.

Ігі шараға қатысушы, аудандық мәслихаттың депутаты, «Теміржолшы» бастауыш партия

ұйымының төрағасы А.Орымбаев аталған экоакцияның қоғам үшін берері мол екенін айтты.

«Таза орта - бұл тек сыртқы көрініс емес, ол адам санасының және қоғамдық мәдениеттің көрсеткіші. Бүгінгі шара табиғатты құрметтеудің нақты көрінісі. Мұндай игі істер арқылы біз адамдардың экологиялық дүниетанымын жаңғырттық, табиғатпен үндесе өмір сүру мәдениетін қалыптастыра аламыз», - деді депутат.

ДЕПУТАТТАР ҚАЗАЛЫДАҒЫ ТҰРАҚТЫ ОРМАН ТҰҚЫМБАҒЫНЫҢ ЖҰМЫСЫМЕН ТАНЫСТЫ

ҚР Парламенті Мәжілісіндегі «AMANAT» партиясы депутаттық фракциясының мүшесі Мұрат Ергешбаев, Сенат депутаттары Наурызбай Байқадамов пен Руслан Рүстемов, сондай-ақ партияның облыстық филиалының төрағасы Алмасбек Есмаханов Қазалы ауданына жұмыс сапарымен келді.

Сапар барысында халық қалаулылары Қазалы қаласындағы аумағы 33,5 гектарды құрайтын тұрақты орман тұқымбағының жұмысымен танысты. Аталған жоба 2023 жылы Дүниежүзілік банктің қаржыландыруымен жүзеге асырыла бастады. Жобаны іске асыруға 414,2 млн теңге бөлінсе, техникалық

базаны нығайту мақсатында қосымша 180,1 млн теңгеге арнайы техникалар сатып алынған.

2024 жылы облыстық бюджеттен 26,9 млн теңге қаралып, 30 маусымдық жұмысшы жұмыспен қамтылды. Сол жылы тұқымбақтағы 10 гектар сексеуіл учаскесіне құмдау (пескование) жұмыстары жүргізіліп, 714 кг II классты қара сексеуіл тұқымы себілді. Қазіргі таңда тұқымның тамыр байлануы жақсы деңгейде.

Бүгінгі күні тұқымбақта 45 адам тұрақты түрде еңбек етуде. Мұнда сексеуіл учаскелерін күтіп-баптаумен қатар, тамшылатып суару әдісі арқылы жапырақты және жемісті ағаш түрлері де отырғызылған. Соны-

мен бірге, қорғаныш жасыл жолақтар мен минералданған жолақтар құрылып, компосттау жұмыстары жүргізілген.

Танысу барысында депутаттар тұрақты орман тұқымбағы жобасының жоғары экологиялық маңызын ерекше атап өтті. Аталған бастама Мемлекет басшысының орман қорын ұлғайту және экологиялық тұрақтылықты қамтамасыз ету жөніндегі тапсырмаларын іске асыруға бағытталғаны, сонымен қатар, жергілікті тұрғындарды тұрақты жұмыспен қамту арқылы өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуына оң ықпал ететін маңызды қадам екені айтылды.

САҚ БОЛЫҢЫЗ! СІБІР ЖАРАСЫНЫҢ АЛДЫН-АЛУ ЖӘНЕ ҚОРҒАУ ШАРАЛАРЫ

Ағымдағы жылдың 30-маусымында Ақмола облысы, Атбасар ауданы, Магдалиновка ауылында сібір жарасы ауруының алғашқы белгілері осы елді мекендегі малшыдан анықталған. Кейін науқаспен жақын байланыста болған тағы 5 адамнан күйдіргі белгілері анықталып отыр.

Сібір жарасы аса қауіпті ауру болуына байланысты төмендегі ақпаратты ұсынамыз.

Сібір жарасы-жіті аса қауіпті инфекция, ойық жаралы гангрены дерматит деп те аталады.

Қоздырғышы - спора түзетін бактерия (Bacillus anthracis). Споралар тірі организмнен тыс сыртқы ортада

түзіледі, физикалық және химиялық әсерлерге төзімділігі жоғары. Жануар және адам ағзасына түскенде, олар аса күшті әсерлі у-экзотоксин бөледі. Инфекция көздері-ауру жұқтырған ауыл шаруашылығы жануарлары (мүйізді ірі қара, жылқы, қой, ешкі, марал, түйе) Ауру жануар қоршаған ортаға зәрмен, нәжіспен, сілекеймен қоздырғыш бөліп шығарады.

Профилактика: -Жануарларды сібір жарасына қарсы егу жұмыстарын жүргізу;

-Ауыл шаруашылығы жануарларымен жұмыс істеген кезде гигиена ережелерін сақтаңыз, арнайы қорғаныс құралдарын қолданыңыз, жануар-

лар ауруға қандай да бір күдік тудырса дереу ветеринариялық дәрігерге хабарлаңыз;

-Кездейсоқ базарлардан, аулада, жеке үйлерде сойылған ауыл шаруашылығы жануарлары етін жеке тұлғалардан ветеринариялық ұжымдары (ветеринариялық анықтама, сараптама актісі) сатып алмаңыздар;

-инфекция белгілері пайда болса дереу медициналық көмекке жүгініңіз;

ҚР АШМ Ветеринариялық бақылау және қадағалау комитетінің Қазалы аудандық аумақтық инспекциясы

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚСЫЗ ҚОҒАМ

Сыбайлас жемқорлықпен күресу бүгінгі күннің күрделі мәселесі болып отыр. Сыбайлас жемқорлықпен түбегейлі күресу үшін халықтың құқықтық сауатсыздығын жою, құқықты түсіндіру жұмысының сапасын арттырудың маңызы зор. Қазақстан Республикасының мемлекеттік саясатының негізгі басымдықтарының бірі осы сыбайлас жемқорлықпен күресу болып табылады.

Қоғамның барлық күш жігерін біріктіріп, осы дерттің одан әрі таралмауы үшін оған бөгет болудың барлық амалдарын қолдану арқылы ғана бұл құбылысқа тиімді түрде түбегейлі қарсы тұруға болады. Сондықтан сыбайлас жемқорлықпен күресу барлық Қазақстан Республикасы азаматтарының азаматтық борышы және адамгершілік міндеті деп білуі, сезінуі керек.

Жас буынға жемқорлықтың теріс салдары туралы ақпаратты дұрыс жеткізу - олардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетінің қалыптасуына, өз құқықтары мен міндеттерін терең ұғынып жете түсінуіне және орындауына көмектесудің алғы шарттарының бірі болып саналады. Атап айтқанда, ол үшін ең алдымен сыбайлас жемқорлыққа қарсы сана керек. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы сана қалыптасқан жағдайда ғана адам адамгершілікке жат - қылықтардан бойын аулақ ұстай бастайды, заңға қайшы келетін әрекеттерді жасауға жол бермейді.

Қарапайым тілмен айтатын болсақ, сыбайлас - жемқорлық - бұл қызмет дәрежесін жеке мақсатта пайдалану. Осы келеңсіз құбылыстың үдеп бара жатқаны жас ұрпақ тәрбиесіне зиян болатындығы бәрімізді алаңдатады. Сыбайлас жемқорлық ел болашағына, ұлттық қауіпсіздікке үлкен кесірін тигізеді. Яғни, осы келеңсіз құбылыспен күресу барша халықтың алдында тұрған ортақ мәселе екендігі айқын. Сыбайлас жемқорлық - заман ағысымен бірге өсіп - өркендеп, мол қаражат және қоғамдық бәсекелестік пайда болған жерлерге тамырын жайып, бүгінгі күнге дейін жойылмай отырған кеселдің бірі. Сондықтан кез - келген ортада пара беру мен пара алудың жолын кесуде қоғам болып белсенділік танытуымыз керек. Парақорлық мемлекеттік органдардың тиісті қызмет атқаруына кері әсерін тигізіп, беделіне абыройсыздық ұялатады, заңды қағидаларды теріске шығарып, азаматтардың конституциялық құқықтары мен заңды мүдделерінің бұзылуына түрткі болады.

Бүгінгі таңда, «F.Мұратбаев ауылдық округі әкімінің аппараты» коммуналдық мемлекеттік мекемесі бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі 2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарына сәйкес жыл басынан бастап, сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, мемлекеттік қызметшілердің Әдеп кодексі бойынша құқықтық оқытулар өткізіліп келеді. Бұқаралық ақпарат құралдарында сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған жол бермеу тақырыбында мақалалар жарияланды. Сондай-ақ, әлеуметтік желілерде (facebook,) мақалалар үнемі жарияланып отыр.

Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін уақытылы және сапалы қарау қадағаланып, барлық өтініштер белгіленген мерзімде қаралады. Мемлекеттік қызметтер «elicense.kz», «e-otinish» веб-порталы арқылы электрондық түрде қабылданып, заң шеңберінде қаралып жауап беріледі.

Еліміздің өркениетін дамытқысы келетін, өз ортасын құрметтейтін әрбір азамат мемлекеттің ішіндегі тәртіпті белгілі бір жүйеге келтіруге, ел ішіндегі қауіпсіздікті қамтамасыз етуге мүдделі және оның алдындағы басты парызы. Қоғаммен бірге өркендеп, етек жайып, етене сіңісіп келе жатқан бұл кеселдің тереңнен құлаш жаймауына өз үлесімізді қосу және оған тосқауыл болу - біздің басты міндетіміз.

**Абай РЫСТЫҒҰЛ,
F.Мұратбаев ауылдық округінің әкімі**

**ТҰТЫНУШЫЛАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУ ТУРАЛЫ»
ЗАҢ ЖОБАСЫН ЖӘНЕ ІЛЕСПЕ ЗАҢ ЖОБАСЫ**

ҚР Парламенті Мәжілісінде Экономикалық реформа және өңірлік даму Комитетінің отырысы өтті, оның шеңберінде «Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы» Заң жобасын және ілеспе заң жобасы ұсынылды.

Заң жобаларын қабылдау азаматтардың мүдделері мен оларды қорғауға басымдық берілетін әділ, адамға бағдарланған қоғам құрудағы маңызды қадам болатынын атап өтті.

Заң жобаларының негізгі ережелері:

- тұтынушылардың құқықтарын қорғау жөніндегі Омбудсмен институтын енгізу-азаматтық қоғамның рөлін нығайтуға, азаматтардың өтініштеріне ден қоюда есептілік пен жеделдікті арттыруға бағытталған жаңа институционалдық шара.

- бақылау са-тып алуды жүргізу құқығын қоса алғанда, тұтынушылардың қоғамдық бірлестіктерінің өкілеттіктерін кеңейту, бұл профилактикалық бақылауды күшейтеді және тауарлар

мен қызметтерді сату саласындағы бұзушылықтарды уақтылы анықтауға мүмкіндік береді.

- заң ережелерін қызметтердің негізгі секторларына - коммуналдық, көліктік, медициналық, туристік, Байланыс қызметтеріне және тағы басқа (қаржылық қызметтерді қоспағанда) тарату, осылайша күнделікті өмірдің барлық салаларында тұтынушыларды құқықтық қорғауды қамтамасыз ету.

- сотқа немесе уәкілетті органға жүгіну арасында еркін таңдау беру арқылы тұтынушылардың құқықтарын қорғау рәсімін оңайлату.

- қосымша тауарлар мен қызметтерді таңу, қолма-қол және қолма-қол ақшасыз төлем арасындағы негізсіз баға айырмасы, авиабилеттер мен туристік қызметтерді 100% қайтармау туралы ереже және тағы басқа сияқты тұтынушылардың құқықтарына нұқсан келтіретін шарттар талаптарының жарамсыздығы.

- барлық деңгейлерде құқықтық сенімділікті, жүйелілікті және тұтынушылық

мүдделерді қорғауды қамтамасыз ететін құқықтық олқылықтарды жою және Азаматтық кодекс пен және басқа заңдармен үндестіру.

Заңның әлеуметтік бағытын күшейтетін, мүмкіндігі шектеулі азаматтарды қосымша қорғауды қамтамасыз ететін, қоғамдық мониторинг құралдарын нығайтатын және тұтынушылардың құқықтарын қорғауды реттеудің мақсаттары мен міндеттерін нақтылайтын түзетулер енгізілді.

Қарастырылып отырған заң жобалары әлеуметтік маңызды болып табылады және әділдік, теңдік және ашықтық қағидаларында тұтынушыларды қорғаудың заманауи және тиімді жүйесін қалыптастыра отырып, қазақстандықтардың нақты қажеттіліктеріне бағытталған.

Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігінің Қызылорда облысы бойынша сауда және тұтынушылардың құқықтарын қорғау департаменті

**ПРОЕКТ ЗАКОНА «О ЗАЩИТЕ ПРАВ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ»
И СОПУТСТВУЮЩИЙ ЗАКОНОПРОЕКТ**

В Мажилисе Парламента РК состоялось заседание Комитета по экономической реформе и региональному развитию, в рамках которого представлен проект Закона «О защите прав потребителей» и сопутствующий законопроект.

Принятие законопроектов станет важным шагом в построении справедливого, ориентированного на человека общества, где приоритет отдается интересам граждан и их защите.

Основные положения законопроектов:

- введение института Омбудсмана по защите прав потребителей – новая институциональная мера, направленная на укрепление роли гражданского общества, повышение подотчетности и оперативности в реагировании на обращения граждан.

- расширение полномочий общественных объединений потребителей, включая право на проведение контрольных закупок, что усилит превентивный контроль и позволит своевременно выявлять нарушения в сфере реализации товаров и услуг.

- распространение положений закона на ключевые сектора услуг – коммунальные, транспортные,

медицинские, туристские, услуги связи и др. (за исключением финансовых), тем самым обеспечив правовую защиту потребителей во всех сферах повседневной жизни.

- упрощение процедуры защиты прав потребителей путем предоставления свободного выбора между обращением в суд или в уполномоченный орган.

- недействительность условий договоров, ущемляющих права потребителей, таких как навязывание дополнительных товаров и услуг, необоснованная ценовая разница между наличной и безналичной оплатой, положения о 100% невозврате авиабилетов и туристских услуг и др.

- устранение правовых пробелов и синхронизация с Гражданским кодексом и другими законами, что обеспечит правовую определенность, системность и защиту потребительских интересов на всех уровнях.

Рассматриваемые законопроекты являются социально значимыми и направлены на реальные потребности казахстанцев, формируя современную и эффективную систему потребительской защиты на принципах справедливости, равенства и открытости.

АЗЫҚТЫҚ ҚОСПАЛАР ДЕГЕНІМІЗ?

Тағамдық қоспалар дегеніміз - бұл өнімдердің жарамдылық мерзімін ұзарту немесе оларға белгілі бір қасиеттер беру үшін, табиғи және жасанды шыққан заттар. Адамзат бірнеше мың жылдық тарда азық-түлік қоспаларын қолданып келеді. Оларға ас тұзы, дәмдеуіштер, сірке суы және сүт қышқылдары кіреді. Өнімдерді өндіруде көптеген тағамдық қоспалар мен олардың комбинациясы қолданылады. Осы заттардың қолданылуын үйлестіру үшін арнайы жіктеу жүйесі әзірленді. Жүйе кодификациялауға негізделген: әр қосымшада «Е» әрпімен үш немесе төрт таңбалы сан бар. Сонымен қатар, бұл кодтар функционалдық сыныптардың атаула-

рымен біріктіріледі. Соңғы технологиялық ф у н к ц и я л а р д ы ң көмегімен азық-түлік қоспаларының тобын көрсетеді.

Қазіргі уақытта Е у р а з и я л ы қ экономикалық одақ нарығын қауіпсіз тағамдық қоспалармен, д ә м д е у і ш т е р м е н және технологиялық көмек құралдармен қамтамасыз етуге арналған «Азық-түлік қоспалары, дәмдеуіштер және технологиялық құралдарға қойылатын қауіпсіздік талаптары» Кеден одағының техникалық регламенті әзірленді және қабылданды.

Е у р а з и я л ы қ экономикалық одақтың бірыңғай кеден аумағында айналымға ш ы ғ а р ы л а т ы н осы Техникалық р е г л а м е н т т і ң

техникалық реттеу объектілері болып келесілер табылады:

1) а з ы қ - т ү л і к қоспалары, кешенді тағамдық қоспалар;

2) хош иістер;

3) технологиялық құралдар;

4) а з ы қ - т ү л і к өнімдері құрамында тағамдық қоспалардың құрамында, дәмі бар биологиялық активті заттар, технологиялық құралдардың қалған қалдықтары;

5) тамақ қоспаларын, дәмдеуіштерді және т е х н о л о г и я л ы қ құралдарды өндіру, сақтау, тасымалдау, сату және жою процестері.

Осы техникалық регламентке тағамдық қоспаларды, хош иістендіргіштерді және технологиялық құралдарды оның сәйкестендіру оның қауіпсіздік талапта-

рын орындау және осы техникалық регламенттің және осы өнімге қолданылатын Кеден одағының техникалық регламенттерінің талаптарын орындауымен қамтамасыз етіледі. Зерттеу әдістері (сынақтары) мен өлшемдері осы Техникалық регламенттің талаптарын орындау және орындау және өнімнің сәйкестігін бағалау (растасу) үшін қажетті үлгілерді іріктеу ережелерін қоса алғанда, ережелер мен зерттеу әдістерін (сынақтарын) және өлшемдерін қамтитын стандарттар тізбесіне сәйкес стандарттармен белгіленеді. Осы Техникалық регламенттің талаптарына сәйкес келетін және сәйкестікті бағалаған

(расталған) тағамдық қоспалар, дәмдік және технологиялық құралдар Еуразиялық экономикалық одаққа қатысушы мемлекеттер нарығындағы өнімдердің бірыңғай айналым белгісімен белгіленуі тиіс. Еуразиялық экономикалық одағына мүше мемлекеттердің нарығында бірыңғай айналым белгісімен таңбалау еуразиялық экономикалық одаққа қатысушы мемлекеттер нарығында тамақ қоспаларын, дәмді және технологиялық құралдарды шығарғанға дейін жүзеге асырылады.

Жансая ЗИНЕЛАБДИН, Қазалы аудандық санитариялық эпидемиологиялық бақылау басқармасының бас маманы

**СЫБАЙЛАС
ЖЕМҚОРЛЫҚСЫЗ ҚОҒАМ
ӘДІЛЕТТІ ЕЛДІҢ КЕПІЛІ**

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс қимыл туралы» Қазақстан Республикасының заңында, сондай-ақ заңдарда көзделген және белгіленген, тәртіптік әкімшілік және қылмыстық жауапкершілікке әкеп соқтыратын сыбайлас жемқорлықпен жымдасқан немесе сыбайлас жемқорлық үшін жағдай туғызатын әрекеттер сыбайлас жемқорлыққа байланысты құқық бұзушылық болып табылады.

Сыбайлас жемқорлықпен қарсы күрес - мемлекеттік саясаттың басым бағыттарының бірі. Сол себепті сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес мемлекеттік қызметкерден адалдықты, шындықты, заңдылықты сақтауды, сонымен қатар, жауапкершілікті талап етеді. Ал ең бастысы адамды адамгершілікке тәрбиелейді.

Конституция мен мемлекеттің негізгі заңдарына, құқықтық, жүйесіне статусына кері әсерін тигізуде. Сыбайлас жемқорлыққа жағдай туғызатын іс-әрекеттерге басқа мемлекеттік органдардың, ұйымдардың қызметіне заңсыз араласу, аталған адамдардың не олардың жақын туыстары мен жекжаттарының материалдық мүдделерін қанағаттандыруға байланысты мәселелерді шешу кезінде өздерінің қызметтік өкілеттігін пайдалану, заңда көзделмеген артықшылықтар беру, шешімдер әзірлеу мен қабылдау кезінде заңды және жеке тұлғаларға заңсыз артықшылық көрсету, тағы басқалар жатады.

Алтынбек ҚАЛИЕВ,
Қазалы ауданының
Төтенше жағдайлар
бөлімінің бастығы,
азаматтық қорғау
подполковнигі

БАЛАЛАРДЫҢ ҚАУІПСІЗДІГІ БАСТЫ НАЗАРДА БОЛУЫ ТИІС

Қазіргі таңда елімізде балалардың қауіпсіздігі басты назарға алынуда, сол себепті бала қауіпсіздігіне немқұрайлы қарамаған жөн. Балалардың қатысуымен көптеген қайғылы жағдайлар орын алуда. Терезеден құлаған балалар туралы хабарламалар жиі айтылып, жыл сайын олардың саны көбеюде.

Балалардың терезеден құлау жағдайларын талдау барысында ата-аналар баланы ашық терезенің жанында пәтерде жалғыз қалдырғандықтан, олар жиі болып жатқанын айтады. Көптеген үйлерде заманауи шыны пакеттер пайда болуымен де байланысты. Егер осындай терезе москит торымен жабдықталған болса, онда ол екі есе қауіпті болады. Жиі ата-аналар торды қорғаушы ретінде деп қате санайды. Бірақ балалар торды қорғаныс бөгет ретінде қабылдайды және оған сүйеніп,

терезеден онымен бірге түседі.

Ересектердің назарына: Терезенің жанында жиіаз болмауы керек, ол балаға терезенің астына оңай шығуға мүмкіндік береді, және оны бос қалдырмау керек. Бала ешқашан терезесі ашық бөлмеде қараусыз қалмауы керек. Статистика сүйенсек балаларды қысқа уақытта қараусыз қалдырғанда құлау жағдайларының көбі орын алатынын көрсетеді. Терезеде ойнауға тыйым салып, терезеге дұрыс қарауға үйрету керек. Балалар ата-аналардың мінез-құлқын әрдайым қайталайды.

Сонымен қатар, балалардың отпен ойнауы да көбінесе өртке ұшыратады. Жас өспірімдердің отпен ойнауы ата-аналардың балаларына кез келген нәрсемен ойнауына жол беріп, кезекті тиым салмағандықтан туады. Арамызда балаларын үйге кілттеп, сіріңкелерді жасырмай,

электр қуатымен жұмыс істейтін құралдарды ток көзінен айырмай кететін адамдарда жоқ емес. Ал мұның бәріне үйде қалған сәбилер назар аударады, осының өзі-ақ өртке ұрындырады. Сол себепті отпен ойнау қандай жағдайға ұшырататыны жөнінде балаларға айтып, түсіндіріп отыру ата-ананың міндеті.

Кішкентай балалардың отпен айналысуына, үйде жалғыз қалдыруға, оларға дүкеннен темекі, сіріңке алдыруға, жанып жатқан пешті, газ плиталарын қарауға жұмсауға тиым салынады.

Қорыта айтарымыз – балаларды сақтау әрбір ата-ананың абыройлы борышы.

Құрметті ата-аналар! Балалардың қауіпсіздігі сіздің қолыңызда!

Қазалы ауданының Төтенше жағдайлар бөлімі

«ӨРТ ҚАУІПСІЗДІГІ ЕРЕЖЕЛЕРІН САҚТАҢЫЗ»

Өрт-бұл әрқашанда қасірет. Алайда, өрт болған жағдайда мінез-құлықтың қарапайым ережелерін бәрі бірдей біле бермейді. Тіпті 101 өрт сөндіру қызметінің нөмірі дүрбелеңмен ұмытылады. Қиын жағдайда Сізге көмектесетін бірнеше қарапайым кеңестердің бірі ешқашан дүрбелең болмаңыз!

Бірінші кезекте тұрғын үй секторындағы өрттердің туындауының негізгі себептері мыналар екенін білу қажет:

- отпен байқамай әрекет қылу (темекі шегу, от жағу және т.б.);
- электр жүйесін, электр

құралдарын, электр-тұрмыстық құралдарды құрастыру және пайдалану ережелерін бұзу (электрлік жүйелерінің көнеруі, аса көп жұмыстардан қорғау аппараттарының жарамсыздығы, электр жүйелерінің дұрыс қосылмауы, электр-тұрмыстық құралдардың ұзақ жұмыс жасауы, тұрғын үйлерге электр жүйелерін енгізу);

- пештер мен түтіндіктердің дұрыс құрылмауы және пештер мен басқа да жылыту аспаптарын пайдалану кезінде өрт қауіпсіздік ережелерінің сақталмауы;

- балалардың отпен ойнауы (қараусыз қалған және т.б. сіріңкемен және күн түсетін заттармен ойнауы);

- өртеу, өрт жіберу.

Өрттің жану белгілерін және өртті анықтаған жағдайдағы іс-әрекет:

- шұғыл «101» немесе «112» телефондарына өртке қарсы қызметіне қоңырау шалыңыз;

- өрт болған кезде (тұрғын үйден немесе пәтерден) ғимараттан шығып, өзіңізбен бірге өте қажетті құжаттар мен бағалы заттарды алыңыз;

- өрт туралы көршілеріңізге хабарлаңыз; газ құбырларын

өшіріп, электр токтарын ажыратыңыз.

Сақтандыру шаралары. Өрттің туындауының алдын-алу және адамдардың өмірі мен денсаулығын сақтап қалу мақсатында келесідей өртке қарсы іс-шараларды қолдану қажет:

- тұрғын үйдегі пештер мен мұржаларды үнемі қарап, 3 айда 1 рет мұржаларды тазарту керек;

- тек зауыттан жасалған электр жүйелерін қорғау аппараттарын қолдану;

- үй және құрылыс аймағына іргелес жатқан өртенген қоқыс уақытында тазартылуы тиіс;

- жиһаздарды, терезе жапқыштарды және басқа да жанғыш заттарды пештен 0,5 м. кем емес ара қашықтықта орналастыру керек;

- әрбір пештің жағу саңылауының алдына 50×70 см кем емес металдық жайма қағуыңыз қажет.

Дегенмен, тұрғындарға ескертеміз! Өрт қауіпсіздік ережесін дұрыс пайдалансаңыз, қайғылы оқиғаларға жол бермейсіз. Отқа абайлықпен қарап, сақ болыңыздар!

Қазалы ауданының Төтенше жағдайлар бөлімі

● Көңіл айту

Қазалы ауданының әкімдігі, аудандық және ауданнан сайланған облыстық мәслихаттардың депутаттары, аудандық қоғамдық кеңес және ардагерлер кеңесі Қазалы ауданының Оқушылар үйінің директоры

СЕЙІЛХАН БЕРДІБЕКҰЛЫНЫҢ

қайтыс болуына байланысты отбасы мен туған-туыстарының қайғыларына ортақтасып, көңіл айтады. Марқұмның топырағы торқа, жаны жәннатта болсын!

(Газетіміздің келесі саны 26 шілде, сенбі күні шығады)

Меншік иесі: «ТҰРАН-ҚАЗАЛЫ»
жауапкершілігі шектеулі серіктестігі.

ДИРЕКТОР
Нұрбол ӘЛМӘМБЕТОВ

БАС РЕДАКТОР
Раушанбек СЕЙТЕНОВ

Газет Қазақстан
Республикасының Ақпарат
Министрлігінде 2004 жылғы
15 наурызда тіркеліп, №4801-г
куәлігі берілген

Газет аптасына екі рет: сәрсенбі және сенбі күндері шығады.
Газет «Тұран-Қазалы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің баспаханасында компьютермен теріліп, беттеліп, офсеттік тәсілмен басылды.

Редакция мен баспахананың мекен-жайы: 120400, Қызылорда облысы, Қазалы ауданы, Әйтеке би кенті, Қ.Пірімов көшесі, №14 үй.

Телефондар: директор - 2-17-49, бас редактор - 2-47-77, бухгалтер - 2-60-94, факс 8 (724-38)2-17-49.

Тарату аумағы: Қызылорда облысы.

Газет табыс етілмесе, 2-13-91 телефонына хабарласуға болады.

Жариялымдар газеттің түпкілікті көзқарасын білдірмейді. Жарнама мазмұнына жарнама беруші жауапты.

E-MAIL: tooturankazaly@mail.ru

Таралымы 11227 дана.